

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี
กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำนำ

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้ จัดทำขึ้นตามนโยบาย พื้นฐานแห่งรัฐที่บัญญัติภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ มาตราที่ ๖๕ ที่รัฐต้องการสร้างความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนให้ประชาชนพึ่งตนเองและมีความสุขตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ที่มีความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล และมาตราที่ ๘๔ รัฐจะส่งเสริมให้สินค้าเกษตรได้รับผลตอบแทนสูงสุด ได้แก่ ส่งเสริมแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรทำให้เกิดมูลค่าเพิ่มในทางเศรษฐกิจ และสนับสนุนให้มีการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มของเกษตรกร เพื่อวางแผนการผลิตการเกษตรและรักษาผลประโยชน์ร่วมกันของเกษตรกร โดยการจัดเวทีชุมชนแบบมีส่วนร่วมในระดับตำบลและหมู่บ้าน ตามหลักการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อพัฒนาพื้นที่ด้วยชุมชนเอง เป้าหมายการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล เป็นการวางแผนปรับปรุงพัฒนาอาชีพการเกษตรโดยมุ่งการสร้าง ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) ตามแนวทาง BCG Model นโยบายกรมส่งเสริมการเกษตรที่มุ่งมั่นพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพสูง มาตรฐานสูง ทำให้เกษตรกรมีรายได้สูงขึ้น ควบคู่กับการใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสมดุล ยั่งยืน โดยภาพรวมของแผนพัฒนาตำบลบึงบาเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวมโดยเน้นพัฒนาเศรษฐกิจการเกษตรควบคู่ไปกับการพัฒนาสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืนไปพร้อมกัน

ความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียนและเศรษฐกิจสีเขียว

การผลิตสินค้าเกษตรให้มีประสิทธิภาพสูง โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรแบบยั่งยืน มีรายได้เพิ่มขึ้นพร้อมด้วยการฟื้นฟูและเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรในการพัฒนาการผลิตด้านการเกษตร สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และศักยภาพของชุมชนด้วย

ขอขอบคุณ คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงบา เกษตรกรแปลงใหญ่ข้าวตำบลบึงบา ตัวแทนเกษตรกรทุกหมู่บ้าน และหน่วยงานทุกภาคส่วนที่ได้ร่วมกันจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ของตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐) แบบมีส่วนร่วม เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับเกษตรกรอย่างแท้จริง และสร้างความยั่งยืนในการใช้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ

กรกฎาคม ๒๕๖๗

สารบัญ

คำนำ	หน้า
บทที่ ๑ โครงการพัฒนาการเกษตรตำบลบึงบา	
หลักการเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์	๑
ผลที่คาดว่าจะได้รับ	๑
พื้นที่เป้าหมาย	๒
ระยะเวลาดำเนินการ	๒
งบประมาณที่ใช้และแหล่งที่มา	๒
ผู้รับผิดชอบโครงการ	๓
บทที่ ๒ สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมของชุมชน	
ข้อมูลทางกายภาพ	๔
อาณาเขตติดต่อของตำบล	๔
สภาพภูมิประเทศ	๔
สภาพภูมิอากาศ	๔
ปริมาณน้ำฝนในรอบปี	๕
การสื่อสาร	๗
การคมนาคม	๗
แหล่งน้ำ	๖
ระบบสาธารณสุขโรค	๗
บทที่ ๓ ข้อมูลด้านการเกษตร	
ด้านการเกษตร	๙
การทำนา	๙
ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์	๑๕
การใช้ที่ดิน	๑๗
กลุ่มชุดดิน	๑๘
บทที่ ๔ แผนการพัฒนาการเกษตรตำบลบึงบา	
ปัญหาของชุมชน	
แผนการพัฒนาการเกษตรตำบลบึงบา	๒๖
บทที่ ๕ สรุปการจัดเวทีชุมชนและสรุปแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐	๒๘
รายละเอียดโครงการ	๓๐

บทที่ ๑

โครงการพัฒนาการเกษตรตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

หลักการและเหตุผล

การพัฒนาการเกษตร ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เน้นการสร้างรายได้ให้เกษตรกรมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน โดยมีเป้าหมายการพัฒนาการเกษตรอย่างยั่งยืนตามแนวทาง BCG Model มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน และเศรษฐกิจสีเขียว ควบคู่กับการสร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการสินค้าเกษตร ทั้งการผลิตและการตลาด สำหรับการเพิ่มความสามารถในการผลิต มุ่งเน้นเทคโนโลยีและนวัตกรรม เช่น การใช้จุลินทรีย์ย่อยสลายฟางลดการเผาวัชพืชและเพิ่มผลผลิต การใช้เทคโนโลยีโดรนลดต้นทุนการจัดการปัจจัยการผลิต ควบคู่กับการจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน แต่ยังมีปัญหา ด้านต้นทุนการผลิตสูง และการตลาด ดังนั้น จึงต้องพัฒนาระบบการในการบริหารจัดการสินค้าเกษตรครบวงจร ตั้งแต่ผลิตให้มีประสิทธิภาพสูง การส่งเสริมการจัดการทรัพยากรในพื้นที่เพื่อทำปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง แก้ปัญหาการกำจัดมูลสัตว์สูง มีการทำงานร่วมกับสถาบันการศึกษา เพื่อแก้ปัญหาการผลิตด้วยเทคโนโลยี และร่วมทำการวิจัยเพื่อสนับสนุนเทคโนโลยีแก่เกษตรกรตามผลการวิจัย นอกจากนี้ ได้กำหนดแนวทางโครงการสนับสนุนภูมิปัญญาที่มีอยู่แล้วให้นำมาใช้ประโยชน์ได้จริง เช่น โครงการที่เกี่ยวข้องกับการเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร เป็นต้น ดังนั้น จึงมีการจัดการศึกษา ถ่ายทอดแบบมีการปฏิบัติจริงเน้นสื่อสารสองทาง โดยจัดกิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีควบคู่กับการลงปฏิบัติงานในพื้นที่ รวมทั้งมีการสนับสนุนให้เกษตรกรดูงานต่างอำเภอ ต่างจังหวัด เพื่อกระตุ้นความคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจอย่างเป็นระบบ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปี ๒๕๖๐-๒๕๗๐ ฉบับที่ ๘ ที่ให้ความสำคัญกับกระบวนการเรียนรู้ การให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนามีทุกระดับ ดังนั้น การจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลแบบมีส่วนร่วม ทำให้แผนการพัฒนาทางการเกษตรมาจากความต้องการในพื้นที่อย่างแท้จริง

ฉะนั้น โครงการที่สนับสนุนจากหน่วยงานกรมส่งเสริมการเกษตรตามแนวทาง BCG Model นับว่าสอดคล้องกับทิศทางและแผนงานในท้องถิ่นในระดับพื้นที่ตำบลบึงบา ทำให้เกิดการบูรณาการในการทำงานระหว่างเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นระดับตำบลบึงบากับแผนการพัฒนาการเกษตรระดับตำบลบึงบาอย่างดี เป็นการสร้างกระบวนการเรียนรู้ร่วมกับเกษตรกร ชุมชน และภาคส่วนที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ แนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียงเป็นเครื่องมือหลักของกระบวนการจัดทำแผนชุมชนทั้งหมด โดยให้ชุมชนเป็นศูนย์กลางมีหน่วยงานของกรมส่งเสริมการเกษตรระดับอำเภอ และตำบล เป็นเพียงทำหน้าที่สนับสนุนชุมชนให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองสร้างรายได้ให้มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนได้ต่อไป

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ ในชุมชนตำบลบึงบา รวมทั้งพัฒนาแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิต และการให้บริการทางวิชาการ เติมปัญญาทางสังคม
๒. เพื่อพัฒนาคุณภาพการผลิตผลผลิตทางการเกษตร
๓. เพื่อวางแผนในการบริหารจัดการ เพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ปรับปรุงคุณภาพสินค้า เพื่อใช้ทรัพยากรธรรมชาติ อย่างยั่งยืนและพัฒนาระบบข้อมูลพื้นฐานของชุมชน รวมทั้งการเสนอแนะให้มีการ ใช้ประโยชน์

จากงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาการเกษตร ตลอดจน ส่งเสริมให้มีการออมและการระดมทุนของชุมชนเพื่อการลงทุนทางธุรกิจการเกษตร

๔. เพื่อให้เกิดการดำเนินการจากกระบวนการคิดร่วมกันอย่างมีวิจารณญาณ โดยใช้ข้อมูลเป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ (ยึดหลักตามแนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง)

๕. เพื่อให้คนในชุมชนตำบลบึงบา ได้พัฒนากระบวนการเรียนรู้ และสร้างประสบการณ์ รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถ ในการจัดการและแก้ไขปัญหาของชุมชนโดยอาศัยฐานของต้นทุนทางสังคมทุนทางวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรในท้องถิ่น / ชุมชน

๖. เพื่อพัฒนาชุมชนตำบลบึงบาให้สามารถคิดวิเคราะห์วางแผนบริหารจัดการภายในชุมชนของตนเอง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของชุมชน

๗. เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนกระบวนการทำงานของส่วนราชการระดับท้องถิ่น เพื่อให้มีการบูรณาการทางด้านการพัฒนาการเกษตรที่มีการผสมผสาน และสามารถให้บริการแก่เกษตรกรที่จุดเดียว (One Stop Service) และมีการบูรณาการ โดยให้มีการให้บริการจากส่วนราชการทั้งในด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. ทำให้ตำบลบึงบา มุ่งเน้นระบบการมีส่วนร่วมของเกษตรกร (People participation) และ รูปแบบกระบวนการเรียนรู้ แนวทางในการสร้างชุมชนเครือข่ายพัฒนาการเกษตร (Technical Cooperation among Developing Villages = TCDV) ทำให้มีการสร้างรายได้จากการฟื้นฟูและการเสริมสร้างความเข้มแข็งของเกษตรกรจากการพัฒนาการเกษตรที่มุ่งเน้นให้มีการเชื่อมโยง การปฏิบัติงานระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐ องค์กรแกนนำกลุ่มอาชีพ และหน่วยงานต่าง ๆ อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสนองต่อความต้องการของเกษตรกรในชุมชน

๒. ผลตอบแทนโดยตรงกับตำบลบึงบา โดยชุมชนสามารถวิเคราะห์วางแผนบริหารจัดการภายในชุมชนของตนเอง และสามารถแก้ไขปัญหาได้ตรงกับความต้องการของชุมชน เกิดพัฒนาอย่างยั่งยืน

๓. ผลกระทบ / ผลผลิต / ผลตอบแทนโดยทางอ้อม

- ประชาชนเกิดกระบวนการคิดร่วมกันอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้ข้อมูล เป็นองค์ประกอบในการตัดสินใจ

- ประชาชนเกิดกระบวนการเรียนรู้ และการสร้างประสบการณ์ รวมทั้งการพัฒนาขีดความสามารถในการจัดการแก้ไขปัญหาชุมชน โดยใช้ฐานด้านทุนทางสังคม วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และทรัพยากรในท้องถิ่น

พื้นที่เป้าหมาย

๑. จำนวน ๘ หมู่บ้าน

๒. จำนวน ๖๖๗ ครัวเรือน

๓. จำนวนประชากร ๔,๔๕๑ คน

ระยะเวลา

เดือนตุลาคม ๒๕๖๖ – เดือนกันยายน ๒๕๗๐

งบประมาณที่ใช้และแหล่งที่มา

งบประมาณในการดำเนินงานโครงการพัฒนาการผลิต การบริหารจัดการและการถ่ายทอดความรู้ การจัดเวทีชุมชน จำนวน ๘ หมู่บ้าน

- กรมส่งเสริมการเกษตร

- กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

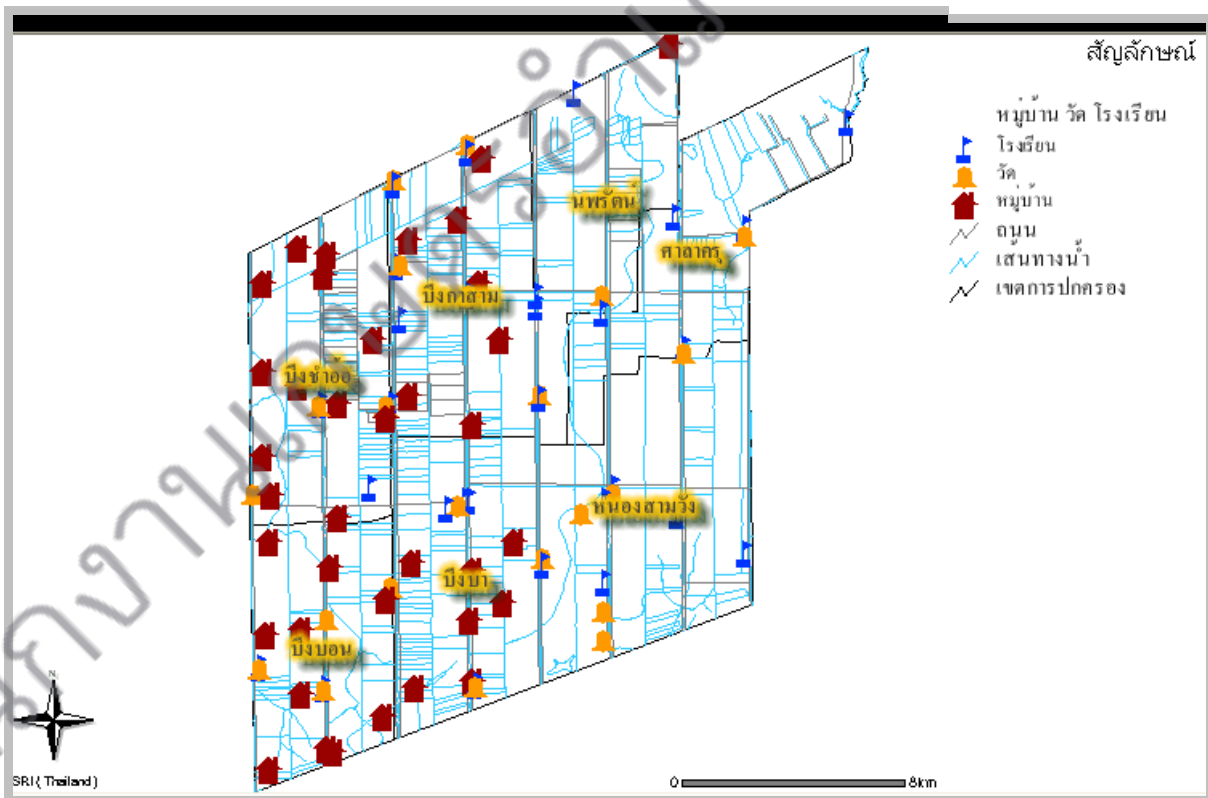
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา

- องค์การบริหารส่วนจังหวัดปทุมธานี
- สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ
- งบประมาณจังหวัดแบบบูรณาการ
- กรมปศุสัตว์
- กรมประมง
- กรมการข้าว
- เกษตรและสหกรณ์จังหวัดปทุมธานี

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะกรรมการศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงบา เกษตรอำเภอหนองเสือ และเจ้าหน้าที่เกษตรผู้รับผิดชอบตำบล

แผนที่ อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

แผนที่การแบ่งเขตการปกครอง และการคมนาคม ต.บึงบา อ.หนองเสือ จ.ปทุมธานี

สภาพภูมิประเทศ

โดยทั่วไปเป็นที่ราบ เหมาะแก่การทำนา ทำสวน ทำไร่ มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์พอสมควร เพราะมีคลองส่งน้ำ และคลองระบายน้ำเชื่อมระหว่างคลองรังสิตประยูรศักดิ์ กับคลองระพีพัฒน์ มีระยะห่างระหว่างคลองประมาณ ๒.๔ กิโลเมตร ประชากรส่วนใหญ่ใช้ประโยชน์จากแหล่งน้ำดังกล่าว ทั้งในด้านการเกษตรกรรม และการบริโภค ดินมีลักษณะเป็นดินเหนียวตลอดชั้นดิน ส่วนบนมีสีเทาเข้มค่อนข้างเป็นกรด ส่วนล่างมีสีเทาอ่อนค่อนข้าง เป็นกรดจนถึงเป็นกรดจัด ลักษณะดินที่พบเป็นดินเหนียวตลอดชั้นดินส่วนบน มีสีดำปนทรายมีอินทรีย์วัตถุอยู่สูงดินเป็นดินเปรี้ยว คือ มีปฏิกิริยาเป็นกรดจัดและพบจุดประสีเหลืองของสารจาโรโซท์ ชุดดินสำคัญที่พบได้แก่ ชุดดินรังสิต และชุดดินองครักษ์

สภาพภูมิอากาศ

ตำบลบึงบา มีสภาพทางภูมิอากาศเหมือนกับจังหวัดทั่วไปในภาคกลาง แบ่งได้ ๓ ฤดูกาล คือ

ฤดูฝน เริ่มประมาณเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม เป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านจากทะเลเข้ามา มีอิทธิพลต่อลักษณะภูมิอากาศทำให้เป็นช่วงที่ฝนตกมากที่สุดในรอบปี โดยมีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในแต่ละเดือนสูงกว่า ๑๕๐ มม. และมีความชื้นสัมพัทธ์ สูงกว่า ๗๐ % โดยมีเดือนกันยายนเป็นเดือนที่มีความชื้นสูงสุด

ฤดูหนาว เริ่มประมาณเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนกุมภาพันธ์ เป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ พัดจากใจกลางของทวีปที่มีความหนาวเย็นและแห้งเข้ามา มีอิทธิพลต่อลักษณะภูมิอากาศในระยะนี้แทนลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ที่อ่อนกำลังลงทำให้เป็นช่วงที่เย็นที่สุดในรอบปี มีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๐ องศาเซลเซียส และมีปริมาณน้ำฝนในแต่ละเดือนต่ำกว่า ๒๐ มม. ความชื้นสัมพัทธ์ ต่ำกว่า ๗๐ % ในเดือนมกราคมเป็นเดือนที่มีอากาศเย็นที่สุด อุณหภูมิเฉลี่ย ๒๕ องศาเซลเซียส

ฤดูร้อน เริ่มประมาณเดือนกุมภาพันธ์ ถึงเดือนพฤษภาคม เป็นระยะที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนืออ่อนกำลังลง และมีลมจากทะเลจีนใต้พัดเข้ามาแทนที่ทางทิศใต้ทำให้อากาศร้อนอบอ้าวโดยเฉพาะในเดือนเมษายนมีอุณหภูมิสูงสุด ๓๙ องศาเซลเซียส

แหล่งน้ำและปริมาณน้ำฝนในรอบปี

ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยในรอบปีของตำบลบึงบา ประมาณ ๖๔๐ มม. มีการกระจายตัวของฝนแต่ละเดือนมากกว่า ๘๐ มม. ในช่วง ๖ เดือน คือ ระหว่างเดือนพฤษภาคม ถึงเดือนตุลาคม ช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาเป็นช่วงที่ฝนตกสม่ำเสมอไม่ต่ำกว่า ๒๘๐ มม. เดือนที่มีฝนตกมากที่สุด คือ เดือนกันยายน ปริมาณฝนในช่วงนี้จะมีผลกระทบต่อคุณภาพผลผลิตข้าวในระยะหลังเกษตรกรได้เลื่อนเวลาในการทำนาเพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาการเกิดอุทกภัย ปัจจุบันมีรถเกี่ยวข้าวนำมาใช้ ทำให้ผลเสียหายจากการเก็บเกี่ยวลดน้อยลง แต่ผลผลิตข้าวยังมีความชื้นสูงอยู่ เนื่องจากเกษตรกรส่วนใหญ่ยังไม่มีลานตากเป็นของตนเอง

จากสถิติปริมาณน้ำฝนย้อนหลัง ๕ ปี จะพบว่าในช่วงเดือนพฤษภาคม-ตุลาคม จะมีฝนตกเฉลี่ยมากกว่า ๑๕๒ มิลลิเมตร และเดือนพฤศจิกายน-มีนาคม ฝนจะทิ้งช่วงเป็นเวลานาน ในบางปีเท่านั้น ซึ่งตำบลบึงบา สามารถทำนาได้ตลอดทั้งปี เนื่องจากมีคลองส่งชลประทาน ที่ ๙ , ๑๐ และ ๑๑ ซึ่งสามารถใช้ได้ทั้งตำบล คลองส่งน้ำทั้งสามคลองตอนบนติดกับคลองระพีพัฒน์ ส่วนตอนล่างติดกับคลองรังสิตประยูรศักดิ์ทำให้มีน้ำใช้ตลอดปี

ผู้นำชุมชน

ด้านการปกครอง มีกำนันเป็นผู้ดูแล ส่วนในระดับหมู่บ้าน มีผู้ใหญ่บ้าน เป็นผู้นำ และด้านการบริหารงาน สนับสนุนงบประมาณ ในเขตการปกครองของตำบลบึงบา ประกอบด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา รับผิดชอบในส่วนของ หมู่ที่ ๑-๔ และ หมู่ที่ ๗-๘ ส่วนหมู่ที่ ๕-๖ อยู่ในเขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลหนองเสือ

เขตการปกครอง

มีจำนวนหมู่บ้านในเขตตำบลบึงบา ทั้งหมด ๘ หมู่บ้าน ดังนี้ คือ

หมู่ที่ ๑ บ้านไทรย้อย

หมู่ที่ ๒ บ้านวังตะเคียนพัฒนา

หมู่ที่ ๓ บ้านแสงมณี

หมู่ที่ ๔ บ้านแสนสุข

หมู่ที่ ๕ บ้านบึงพัฒนา

หมู่ที่ ๖ บ้านบึงพัฒนา

หมู่ที่ ๗ บ้านศาลาลอย

หมู่ที่ ๘ บ้านทุ่งรวงทอง

โดย องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา มีเขตครอบคลุมพื้นที่ ๖ หมู่บ้าน คือ หมู่ที่ ๑-๔ และ หมู่ที่ ๗-๘ ส่วน หมู่ที่ ๕ และ ๖ เป็นเขตรับผิดชอบของเทศบาลตำบลหนองเสือ

๖

รายชื่อผู้นำชุมชน (ผู้ใหญ่บ้าน) ตำบลบึงบา

๑. นางรุ่งลาวัลย์ แสงวงหา	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๑ บ้านไทรย้อย
๒. นางสาวจำเรียง กำจัดภัย	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๒ บ้านวังตะเคียนพัฒนา
๓. นายอนุสรณ์ อ่อนเรือง	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๓ บ้านแสงมณี
๔. นายจรัล ปานเกิด	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๔ บ้านแสนสุข
๕. นางสาวกชพร สำราญราษฎร์	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๕ บ้านบึงพัฒนา
๖. นายสมเดช เอี่ยมไชย	ตำแหน่ง กำนันตำบลบึงบา หมู่ที่ ๖ บ้านบึงพัฒนา
๗. นายจันทร์ สีนาคสุข	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๗ บ้านศาลาลอย
๘. นางสาวจิตติมา แดงกระสันต์	ตำแหน่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ ๘ บ้านทุ่งรวงทอง

จำนวนประชากร

หมู่ที่	ชาย	หญิง	รวม
๑	๔๐๔	๓๘๗	๗๙๑
๒	๕๘๑	๕๘๖	๑,๑๖๗
๓	๓๔๗	๓๕๕	๗๐๒
๔	๒๑๖	๒๐๒	๔๑๘
๕	๕๖๒	๕๘๔	๑,๑๔๖
๖	๕๔๑	๕๔๑	๑,๐๘๒
๗	๓๓๔	๓๓๖	๖๗๐
๘	๒๙๐	๒๘๔	๕๗๔
รวม	๓,๒๗๕	๓,๒๗๕	๖,๕๕๐

ที่มา : สำนักบริหารการทะเบียน อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๓

สภาพเศรษฐกิจ

ตำบลบึงบามีสภาพสังคมในลักษณะเมืองกึ่งชนบท ไม่มีชุมชนใหญ่ มีเพียงร้านค้าเล็กๆ หมู่บ้านจะอยู่กระจัดกระจายไปตามบริเวณถนนชายคลอง ประชากรส่วนใหญ่ในเขตตำบลบึงบามีส่วนมากมีอาชีพด้านการเกษตรเป็นหลัก เช่น ทำนา ทำสวน เลี้ยงสัตว์ ประมง และบางส่วนก็ประกอบอาชีพรับจ้างในโรงงานอุตสาหกรรมภายในจังหวัด และเขตจังหวัดใกล้เคียง

ธุรกิจในเขตตำบลบึงบา ประกอบด้วย

- ร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น และ tesco lotus) ๒ แห่ง
- ปั้มน้ำมันและก๊าซ ๓ แห่ง
- โรงงานอุตสาหกรรม ๑๒ แห่ง
- ร้านค้าทั่วไป ๖๐ แห่ง
- หมู่บ้านจัดสรร ๓ แห่ง

การสื่อสาร

ประชากรส่วนใหญ่ในพื้นที่มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ใช้ และมีที่ทำการไปรษณีย์ ๑ แห่ง ตั้งอยู่ หมู่ที่ ๕ ตำบลบึงบอ อำเภอนองเสือ

คมนาคม

ตำบลบึงบา ทุกหมู่บ้านมีถนนเชื่อมต่อ โดยมีถนนสายหลัก ดังนี้

- ถนนเลียบบคลอง ๑๐ ทางหลวง ๓๒๖๑ (แอสฟัลท์ติก)
- ถนนเลียบบคลอง ๙ (แอสฟัลท์ติก)
- ถนนเลียบบคลอง ๑๑ (แอสฟัลท์ติก)
- ถนนสายรอง มีถนนเชื่อมต่อระหว่างหมู่บ้าน และถนนซอยเป็นทั้งถนนลาดยางและถนนลูกรัง
- การเชื่อมต่อ มีสะพานคอนกรีตเสริมเหล็ก เชื่อมต่อภายในตำบล และตำบลข้างเคียง ประกอบกับมีสะพาน

เหล็ก สำหรับรถจักรยานยนต์ และใช้สำหรับคนเดินข้ามคลองประมาณ ๑๔ แห่ง

การเดินทาง มีรถโดยสารประจำทางรังสิต - นองเสือ ๑ สาย และรถโดยสารสองแถว ๑ สาย การเดินทางของราษฎรส่วนใหญ่ใช้รถยนต์ส่วนตัวและรถจักรยานยนต์รับจ้างทั่วไป

ระบบสาธารณูปโภค

ประปา มีระบบประปาใช้ตลอดปี จากบ่อบาดาล และประปาหมู่บ้าน

ไฟฟ้า มีไฟฟ้าใช้ทุกครัวเรือน จำนวน ๘ หมู่บ้าน

โทรศัพท์มีโทรศัพท์ประจำบ้าน และในแต่ละครัวเรือน มีโทรศัพท์เคลื่อนที่ทุกคนที่มีการประกอบอาชีพต่าง ๆ

สิ่งก่อสร้างต่าง ๆ

- วัด มีจำนวน ๒ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ ได้แก่ วัดแสงมณี และหมู่ที่ ๕ ได้แก่ วัดบึงบาประภาสวัด
- โรงเรียน จำนวน ๔ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ โรงเรียนวัดแสงมณี ,หมู่ที่ ๕ โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม ,หมู่ที่ ๖ โรงเรียนชุมชนบึงบา และ หมู่ที่ ๗ โรงเรียนศาลาลอย
- โรงพยาบาล จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ได้แก่ โรงพยาบาลหนองเสือ
- เทศบาล จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ได้แก่ เทศบาลตำบลหนองเสือ
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๑ แห่ง
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงบา จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑
- ไปรษณีย์โทรเลขหนองเสือ จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕
- ที่ทำการไฟฟ้าหนองเสือ จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๕
- สถานีตำรวจอำเภอหนองเสือ จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖
- ธนาคารพาณิชย์ จำนวน ๑ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖ ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์
- โรงสีข้าวชุมชน จำนวน ๒ แห่ง ตั้งอยู่หมู่ที่ ๑ และ ๒
- บิมน้ำมัน จำนวน ๓ แห่ง
- ร้านสะดวกซื้อ (เซเว่นอีเลฟเว่น และtesco lotus) ๒ แห่ง

กองทุนหมู่บ้าน

กองทุนหมู่บ้าน มีจำนวน ๘ กองทุน ทุกหมู่บ้าน

ประเพณีและความเชื่อ

ประชากรในหมู่บ้านทั้งหมด นับถือศาสนาพุทธ มีการทำบุญตามประเพณีวันขึ้นปีใหม่ วันสงกรานต์ วันเข้าพรรษา ออกพรรษา งานบวช งานแต่งงาน วันลอยกระทง และยึดมั่นในสถาบันขององค์พระมหากษัตริย์ ฯลฯ

สถานศึกษา

โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา มีจำนวน ๑ แห่ง ดังนี้

๑. โรงเรียนหนองเสือวิทยาคม สังกัดกรมสามัญศึกษา ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ ๕

โรงเรียนระดับประถมศึกษา มีจำนวน ๓ แห่ง ดังนี้

๑. โรงเรียนชุมชนบึงบา ตั้งอยู่หมู่ที่ ๖

๒. โรงเรียนวัดศาลาลอย ตั้งอยู่หมู่ที่ ๗

๓. โรงเรียนวัดแสงมณี ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓

แหล่งความรู้ของชุมชน

ผู้นำชุมชน นำความรู้แลกเปลี่ยนกันโดยผ่านเวทีชุมชน และผ่านการติดต่อประสานงานกับเจ้าหน้าที่จากหน่วยงานต่าง ๆ การเรียนรู้ ด้านวัฒนธรรม การเรียนรู้ร่วมกันในกลุ่มอาชีพ

องค์กรและสถาบันชุมชน

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๗ กลุ่ม สมาชิก ๑๑๒ คน

กลุ่มส่งเสริมอาชีพเกษตร จำนวน ๑๐ กลุ่ม สมาชิก ๑๙๐ คน

ศูนย์ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวชุมชน จำนวน ๒ กลุ่ม สมาชิก ๗๐ คน

บทที่ ๓

ข้อมูลด้านชีวภาพ

ด้านการเกษตร

พืชเศรษฐกิจ

การทำนา

ข้าว เป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ มีพื้นที่การเพาะปลูก และปริมาณผลผลิตมากที่สุด โดยมีการเพาะปลูกข้าวนาปี และข้าวนาปรังทั่วทุกหมู่บ้านโดยชาวนาส่วนใหญ่ทำนาแบบหว่านน้ำตม ซึ่งการทำนาในปัจจุบันนี้ไม่เป็นฤดูกาล โดยจะทำนา ๒ ปี ปลูกข้าว ๓-๕ ครั้ง สลับหมุนเวียนกันไป พื้นที่การเพาะปลูกข้าวทั้งสิ้น ๖,๘๑๓ ไร่ ผลผลิตรวม ๗,๘๗๑ ตัน คิดเป็นมูลค่า ๖๒,๙๖๘,๐๐๐ บาท โดยทั่วไปการเพาะปลูกข้าวนาปีให้ผลผลิตเฉลี่ย ๙๐๐ กก.ต่อไร่ ขณะที่ข้าวนาปรังให้ผลผลิตเฉลี่ย ๙๕๐ กก./ไร่ โดยนิยมใช้พันธุ์ข้าวไม่ไวแสง คือ พันธุ์สุพรรณบุรี ๑ , สุพรรณบุรี ๒ , สุพรรณบุรี ๙๐ , พิษณุโลก ๒ , ชัยนาท ๑, ปทุมธานี ๑ และ กข.๓๑

รูปที่ ๑ : การทำนาในพื้นที่ตำบลบึงบา

การทำสวนส้ม ในอดีตสวนส้มมีปัญหาเรื่องผลส้มร่วงก่อนกำหนด ทำให้เกษตรกรส่วนใหญ่ย้ายไปปลูกส้มที่จังหวัดอื่น เช่น กำแพงเพชร นครราชสีมา เป็นต้น ที่เหลือก็มีสภาพเดิมคือเป็นส้มลูกเล็กสำหรับคั้นน้ำส้ม ซึ่งมีราคาตกต่ำมาก เกษตรกรส่วนใหญ่จะตัดต้นส้มทิ้งและปลูกพืชผักทดแทน เช่น ข้าวโพดหวาน และถั่วฝักยาว ปัจจุบันข้าวมีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรหันมาล้มร่องสวนเดิม ทำนากันมากขึ้น พันธุ์ส้มที่นิยมปลูกในตำบลบึงบา คือ พันธุ์เขียวดำเนิน

รูปที่ ๒ : การทำสวนส้มในอดีตของพื้นที่ตำบลบึงบา

จากปัญหาเรื่องผลส้มร่วงหล่น เกษตรกรบางส่วนได้หันมาปลูกพืชผักหมุนเวียน และไม้ผลอายุสั้น สลับสับเปลี่ยนกันไปตามฤดูกาลเพาะปลูก ซึ่งพืชที่เกษตรกรนิยมปลูก ได้แก่ ถั่วฝักยาว มะระจีน พริก ข้าวโพดหวาน และ มะเขือเปราะ

การปลูกถั่วฝักยาว

การเตรียมแปลง

แปลงกว้าง ๑ เมตร ปลูก ๒ แถว หลุมห่างกัน ๗๕ ซม. โดยใช้ปุ๋ยหมักชีวภาพรองก้นหลุมๆ ละ ประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ กรัม หรือ ประมาณ ๔๐๐ กก.ต่อไร่ ไม้ค้ำไม้ไผ่รวกยาว ๒.๕๐ ม. ปักข้างหลุม

การปลูก

หยอดเมล็ดถั่วฝักยาวหลุมละ ๒ เมล็ด รดน้ำให้ชุ่ม เมื่อต้นถั่วงอกออกไปจริงให้เลือกต้นถั่วเพียงต้นเดียว

การดูแลเอาใจใส่

๑. ผูกมัดยอดถั่วพันค้ำในระยะแรก
๒. ใส่ปุ๋ยหมักชีวภาพเพิ่มมากๆ ๑๐ หรือ ๑๕ วันต่อครั้ง หลุมละ ๑ กำมือทำให้ได้ผลผลิตได้มากและนานกว่าปกติถึง ๒ เดือน
๓. รดน้ำผสมน้ำสกัดชีวภาพทุกครั้งเมื่อใส่ปุ๋ยชีวภาพเพิ่ม
๔. ฉีดพ่นน้ำหมักสะเดาอย่างสม่ำเสมอ ป้องกันแมลง เพลี้ยอ่อน โดยเพิ่มกากน้ำตาลหรือผงซักฟอก ให้เป็นสารจับใบ
๕. ตัดใบออกทิ้งบ้าง เพื่อให้ได้ฝักถั่วเพิ่มขึ้น
๖. การปักไม้ค้ำต้นเดียวจริงๆ ต่อถั่ว ๑ ต้น จะทำให้ถั่วออกฝักรอบๆ ไม้ค้ำ เพราะแสงแดดส่องถึงทุกด้าน

การปลูกข้าวโพดหวาน

ลักษณะทั่วไป

ข้าวโพดหวานเป็นพืชอายุสั้น สามารถทำรายได้ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกในระยะสั้นๆ กล่าวคือ มีอายุประมาณ ๗๕ วัน ดังนั้น ข้าวโพดหวานนับว่าเป็นพืชเศรษฐกิจที่สำคัญต่อไปในอนาคต ตลอดถึงมีการประกันราคาไว้ทำให้เกษตรกรผู้ปลูกสามารถคำนวณรายได้ก่อนตัดสินใจปลูก

การปลูก

สภาพพื้นที่

- ปลูกได้ทุกสภาพของประเภทที่ใกล้แหล่งน้ำสะอาด
- พื้นที่ราบสม่ำเสมอมีความลาดเอียงไม่เกิน ๕ เปอร์เซ็นต์
- ไม่มีน้ำท่วมขัง
- ห่างไกลจากแหล่งมลพิษ
- การคมนาคมสะดวกสามารถนำผลผลิตออกสู่ตลาดได้รวดเร็ว

ลักษณะดิน

- ดินร่วน ดินเหนียวปนทราย หรือดินร่วนปนทราย
- ความอุดมสมบูรณ์สูงมีอินทรีย์วัตถุสูงกว่า ๑.๕ เปอร์เซ็นต์
- การระบายน้ำและถ่ายเทอากาศดี
- ระดับหน้าดินลึก ๒๕ - ๓๐ เซนติเมตร
- ค่าความเป็นกรดเป็นด่างระหว่าง ๕.๕ - ๖.๘

อุณหภูมิ อากาศ

- อุณหภูมิเหมาะสมต่อการเจริญเติบโต ๒๔- ๒๘ องศาเซลเซียส ถ้าอุณหภูมิสูงกว่า ๓๕ องศาเซลเซียส อาจมีปัญหาในการผสมเกสรทำให้การติดเมล็ดไม่ดีเท่าที่ควร
- ปริมาณน้ำฝนกระจายสม่ำเสมอ
- มีแสงแดดจัด

แหล่งน้ำ

- มีน้ำเพียงพอสำหรับใช้เมื่อจำเป็น
- ต้องเป็นน้ำสะอาดปราศจากสารอินทรีย์และสารอนินทรีย์ที่มีสารพิษปนเปื้อน

การวางแผนการผลิต

ข้าวโพดหวานเป็นพืชบริโภคสดสามารถปลูกได้ตลอดปีจำเป็นต้องวางแผนการผลิตเพื่อรักษาคุณภาพ

ดังนี้

- ควรติดต่อโรงงานหรือผู้รวบรวมผลผลิตไว้ล่วงหน้า
- ผลผลิต และคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของโรงงาน และตลาดพันธุ์ การเลือกพันธุ์
- ผลผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐานตรงตามที่โรงงานหรือตลาดต้องการ
- เจริญเติบโตเหมาะสมกับสภาพดินฟ้าอากาศ

พันธุ์ที่นิยมปลูก

- ปีก ๓
- เอส ๕
- ซูการ์ ๗๕
- ปีก ๑๒

การปลูก

-ปลูกได้ตลอดทั้งปี ถ้ามีแหล่งน้ำเพียงพอสำหรับใช้เมื่อจำเป็น

-ช่วงปลูกที่ให้ผลผลิตสูงมีคุณภาพดี ควรอยู่ในฤดูหนาวระหว่างเดือน ตุลาคม – มกราคม หรือดินฤดูฝน เดือนพฤษภาคม – กรกฎาคม

การเตรียมดิน

-ไถตากดิน ไว้ ๗-๑๕ วัน

- ยกร่องปลูก ใช้รถไถเดินตามระหว่างร่อง ๗๕-๘๐ เซนติเมตร ระหว่างต้น ๒๕ – ๓๐ เซนติเมตร

การใช้ปุ๋ยเคมี ครั้งที่ ๑ ก่อนหยอดเมล็ดพันธุ์ต้องหว่านปุ๋ยรองพื้นสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ หรือ ๑๖-๒๐-๐ ไร่ละ ๒๕-๕๐ กก.

ครั้งที่ ๒ ข้าวโพดอายุได้ ๓๐ วัน ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ ผสมยูเรีย หรือสูตร ๒๕-๗-๗ อัตราไร่ละ ๒๕-๕๐ กก. และไถกลบโคนข้าวโพดเมื่ออายุข้าวโพดได้ ๓๐ วัน

ครั้งที่ ๓ ปุ๋ยสูตร ๔๖-๐-๐ ผสมสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ อัตราไร่ละ ๒๐-๓๐ กก. ใส่ก่อนที่จะเก็บเกี่ยวข้าวโพดประมาณ ๑๐-๑๒ วัน การให้น้ำ ให้น้ำตามร่องข้าวโพด โดยให้ทุก ๗-๑๐ วัน หรือดูตามสภาพดิน สภาพอากาศ

การดูแลรักษา ฉีดพ่นปุ๋ยเกร็ดเมื่ออายุข้าวโพดได้ประมาณ ๓๐-๔๕ วัน อย่างน้อย ๒ ครั้ง

การป้องกันกำจัดวัชพืช

-โดยการฉีดพ่นยากุมหลังจากการให้น้ำเมื่ออายุข้าวโพดได้ ๓-๔ วัน โดยดินหมาดๆ ใช้อาหารขึ้น ฉีดพ่น การป้องกันกำจัดแมลง ถ้ามีศัตรูกวนก็ควรฉีดยาฆ่าแมลงโดยใช้ยา ไซเปอร์เมทิน ๓๕ ฉีดพ่น เพื่อพบนอนระบาดในแปลงข้าวโพด

การเก็บเกี่ยว

ระยะเก็บเกี่ยวที่เหมาะสม

๑. เก็บเกี่ยว ๑๘-๒๐ วัน หลังออกใหม่ ๕๐%

๒. สังเกตจากสีของไหมจะเปลี่ยนเป็นสีน้ำตาลเข้ม

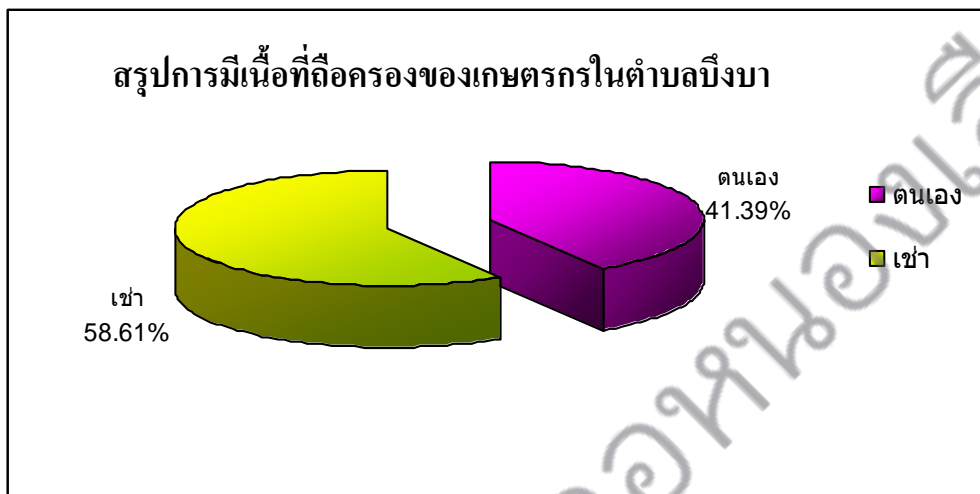
๓. เมื่อใช้มือบีบส่วนปลายฝักจะยุบตัวได้ง่าย

๔. เมื่อฉีดเปลือกข้าวโพดฝักบนสุดเมล็ดจะมีสีเหลืองอ่อน ถ้าใช้เล็บกดที่เมล็ดปลายฝักมีน้ำนมไหลออกมาแสดงว่าอีกสองวันจะต้องเก็บเกี่ยว

การตลาด ข้าวโพดหวานเป็นพืชอุตสาหกรรมเพื่อการส่งออกโดยบรรจุกระป๋องและแช่แข็งในรูปของเมล็ดฝัก และข้าวโพดครีม ปัจจุบันมีพื้นที่ปลูกปีละประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ได้ผลผลิตฝักสดทั้งเปลือก รวม ๓๔๖,๐๐๐ ตัน มีปริมาณการส่งออกรวม ๓๗,๐๐๐ ตัน มูลค่า ๑,๐๒๘ ล้านบาท การส่งออกข้าวโพดหวานชนิดต่างๆ ไปจำหน่ายต่างประเทศจำเป็นต้องศึกษาและจัดลำดับความสำคัญของระเบียบการนำเข้าของประเทศต่างๆ ดังนั้น เพื่อผลักดันให้ข้าวโพดหวานส่งออกจำหน่ายต่างประเทศได้เพิ่มมากขึ้น เกษตรกรและผู้ส่งออกต้องร่วมมือในการยกระดับหรือปรับปรุงมาตรฐานการผลิตให้เป็นไปตามความต้องการของผู้ซื้อ

การใช้ที่ดิน

สัดส่วนการใช้พื้นที่ของเกษตรกรในเขตตำบลบึงบา มีสัดส่วนของพื้นที่ถือครองโดยมีโฉนด และพื้นที่เช่า ดังนี้

เกษตรกรมีการปลูกพืชทั้งปี โดยการทำนาและสวนผัก โดยมีการตากดินน้อยมากไม่มีการปรับปรุงบำรุงดิน ใช้ยาฆ่าวัชพืช เป็นจำนวนมากมีผลถึงปัจจุบันดินมีสภาพแน่นเป็นฝุ่น รดน้ำไม่ลง ให้ผลตอบแทนในการปลูกพืชน้อย มีผลให้การทำเกษตรในเขตตำบลบึงบามีต้นทุนการผลิตสูง

ปัจจุบันเกษตรกรเริ่มเห็นคุณค่าของดิน มีการนำปุ๋ยอินทรีย์เข้ามาปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อลดต้นทุนการผลิต

เทคโนโลยีการผลิต

ข้าว การทำนาของตำบลบึงบา ใช้วิธีทำนาแบบหว่านน้ำตม ทั้งการทำนาปี และนาปรัง เนื่องจากประหยัดแรงงาน และการปลูกวิธีนี้จะทำให้ได้ผลผลิตสูง

พันธุ์ข้าว ส่วนใหญ่เกษตรกรจะปลูกข้าวพันธุ์ สุพรรณบุรี ๑ , พิษณุโลก ๒ , ชัยนาท ๑, ปทุมธานี ๑, เบอร์ ๑๗, เบอร์ ๖ , เบอร์ ๙ ซึ่งข้าวพันธุ์ต่างๆจะมีลักษณะประจำพันธุ์แตกต่างกันไป ดังนี้

ปุ๋ย เกษตรกรส่วนใหญ่จะใส่ปุ๋ยเคมี ๒ ครั้ง โดยครั้งแรกใส่ปุ๋ยสูตร ๑๖ - ๒๐ - ๐ ในอัตรา ๓๐ กิโลกรัม / ไร่ หลังการหว่านข้าวแล้ว ๒๐ วัน ครั้งที่ ๒ ใส่ปุ๋ยสูตร ๒๑ - ๐ - ๐ จำนวน ๒๐ กิโลกรัม / ไร่ หรือสูตร ๔๖ - ๐ - ๐ จำนวน ๑๐ กิโลกรัม / ไร่ เมื่อข้าวอายุ ๔๐ - ๕๕ วัน

การดูแลรักษา เกษตรกรจะคอยตรวจดูแปลงนาของตัวเองอยู่เสมอ มีการกำจัดวัชพืช ถ้าพบข้าวมีอาการผิดปกติ เกษตรกรจะเก็บตัวอย่างพืชที่มีลักษณะผิดปกติมาให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรประจำตำบลตรวจวิเคราะห์หาสาเหตุว่าเป็นโรค หรือแมลงเข้าทำลาย แล้วรับคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ไปปฏิบัติเพื่อป้องกันและกำจัดต่อไป

ข้อมูลการเกิดภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในตำบลบึงบา เกิดขึ้นบ่อยครั้ง เนื่องจากมีพายุฝนตกชุกมากผิดปกติติดต่อกันหลายวัน จะมีน้ำท่วมขังทำให้เกษตรกรที่ปลูกพืชผัก พืชไร่ ไม้ผล นาข้าว ได้รับความเสียหายมาก

ส่วนภัยแล้งจะไม่ค่อยพบ

แหล่งน้ำ

๑. แหล่งน้ำชลประทาน

โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษารังสิต ครอบคลุมพื้นที่การเกษตรทั้งหมด โดยส่งน้ำผ่านคลองรังสิตประยูรศักดิ์ ซึ่งเป็นคลองชลประทานเชื่อมระหว่างแม่น้ำเจ้าพระยาและแม่น้ำนครนายก คลองพระอุดม และคลองชอยอีก ๑๓ แห่ง

๒. แหล่งน้ำใต้ดิน

แหล่งน้ำใต้ดินของตำบลบึงบา ให้ปริมาณน้ำน้อย (๑.๕๐ ลบ.ม./ชั่วโมง) โดยทั่วไปน้ำมีคุณภาพดี แต่บางพื้นที่เป็นน้ำกร่อย และมีตะกอนสนิมเจือปน พื้นที่ที่มีแหล่งน้ำประเภณี ๒.๒

พันธุ์พืชที่ปลูก

ข้าว นิยมปลูกพันธุ์สุพรรณบุรี , พิษณุโลก ๒ , กข.๓๑ , กข.๔๑, กข.๔๗ และปทุมธานี ๑

มะม่วง พันธุ์ที่นิยมปลูก น้ำดอกไม้เบอร์ ๔ , เขียวเสวย , โชคอนันต์ ฯลฯ

มะพร้าวน้ำหอม พันธุ์กันจิบ นำพันธุ์มาจากบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

กล้วยหอม พันธุ์หอมไต้หวัน และพันธุ์หอมทอง

กล้วยน้ำว้า พันธุ์มะลิอ่อน

แก้วมังกร พันธุ์มังกรทอง พันธุ์ไต้หวัน พันธุ์เวียดนาม พันธุ์ไทยสีแดง

ข้าวโพดหวาน พันธุ์ไฮบริด ๓ , ๑๐ และพันธุ์บิกซ์ไวท์

ถั่วฝักยาว พันธุ์ศรแดงเบอร์ ๔ และถั่วน้ำชี

พริกชี้หูสวน

พริกเหลือง

พริกกระเหรียง

มะระจีน พันธุ์ศรแดง

บวบ พันธุ์ศรแดง

แฟง พันธุ์ศรแดง

มะละกอ พันธุ์แขกนวล

พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

วัว พันธุ์ลูกผสมพื้นเมือง กับบรามันห์

เป็ด นครปฐม

ไก่ พันธุ์ชนพื้นเมือง

แพะ พันธุ์ซาแนวเองโกลด์

การเลี้ยงสัตว์

เลี้ยงไก่ชน เป็ด จำนวน ๑๗๔ ครัวเรือน ส่วนใหญ่เป็นการเลี้ยงไก่ชนพื้นเมืองและเป็ดไข่ และเลี้ยงวัว

การเลี้ยงปลา

มีการเลี้ยงปลา จำนวน ๓๐ ครัวเรือน ปลาที่เลี้ยง คือ ปลานิล ปลาตะเพียน ปลาจระเม็ดน้ำจืด ปลาสร้อย ปลาตูก อีกส่วนหนึ่งเลี้ยงในร่องสวนเป็นส่วนใหญ่

ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์
ตารางที่ ๑ ปฏิทินกิจกรรมในการดูแลปลูกพืชและเลี้ยงสัตว์

กิจกรรม	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ข้าว	←											→
ไม้ผล	←											→
พืชผัก	←											→
ปาล์ม	←											→
เลี้ยงสัตว์	←											→
ประมง	←											→

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

จำนวนประชากรและแรงงาน

จำนวนประชากรทั้งหมด ๖,๓๕๖ คน เพศชาย ๓,๒๐๑ คน เพศหญิง ๓,๑๕๕ คน จำนวนครัวเรือน ๒,๓๑๘ ครัวเรือน ครัวเรือนเกษตรกร ๗๙๐ ครัวเรือน สมาชิกในครัวเรือนเฉลี่ย ๔ คน / ครัวเรือน แรงงานในครัวเรือน เฉลี่ย ๒ คน / ครัวเรือน

สิทธิในที่ทำกิน

ราษฎรในตำบลบึงบาส่วนใหญ่ที่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือเช่าบางส่วนมีเพียงส่วนน้อยเท่านั้น ที่ต้องการเช่าทั้งหมด จึงน่าที่จะทำให้เกษตรกรยอมรับการส่งเสริมการปรับปรุงบำรุงดิน เพื่อการเกษตรกรรมได้ง่ายขึ้น หากไม่มีปัจจัยอื่นมากระทบ

ค่าแรงงานและสภาพแรงงาน

ค่าจ้างแรงงานวันละ ๓๐๐ บาท / วัน / คน มีการจ้างแรงงานระหว่างครัวเรือน ร้อยละ ๘๐ อีกร้อยละ ๒๐ มาจากแรงงานภายนอก มีครัวเรือนไปทำงานนอกตำบล ร้อยละ ๙๕ ในช่วงอายุ ๑๘ ปีเต็มในโรงงานอุตสาหกรรม

ด้านสินเชื่อ

คนในหมู่บ้าน มีการใช้สินเชื่อในการผลิตพืช ทั้งในเรื่องของเมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยเคมี และยาป้องกันกำจัดศัตรูพืช และส่วนหนึ่งก็มีภาระหนี้ผูกพันอยู่กับ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ข้อมูลด้านต้นทุนการผลิต

ข้าว ต้นทุนการผลิตประมาณ ๕,๒๐๐ บาท / ไร่ ราคาที่เกษตรกรขายได้อยู่ระหว่าง ๘,๓๐๐ - ๑๑,๘๐๐ บาท / เกวียน ได้กำไร ๓,๑๐๐ - ๕,๑๐๐ บาท / ไร่

มะม่วง ต้นทุนการผลิต ๕,๗๕๐ บาท / ไร่ การผลิตมะม่วงนอกฤดูปลูกแล้วให้ผลผลิตในปีที่ ๓ พันธุ์เขียวเสวย ราคา กิโลกรัมละ ๒๕ - ๓๐ บาท พันธุ์น้ำดอกไม้ และพันธุ์โชคอนันต์ ขายได้ กิโลกรัมละ ๑๕ บาท รายได้เฉลี่ย ๑๕,๐๐๐ บาท / ไร่ กำไร ๙,๒๕๐ บาท / ปี

ลักษณะการใช้ที่ดิน

ข้าว มีจำนวนครัวเรือนทั้งหมด ๓๕๘ ครัวเรือน พื้นที่ทำนา ๙,๒๓๙ ไร่ ทำนาตลอดทั้งปี ๒ ปี ปลูกข้าว ๕ ครั้ง แต่ละครั้งห่างกัน ๑๐ - ๒๐ วัน ปลูกแบบนาหว่านน้ำตาม ผลผลิตเฉลี่ย ๙๐๐ กก. / ไร่ (ความชื้น ๑๔ %) ระยะเวลาปลูกข้าวถึงเก็บเกี่ยว แต่ละครั้ง ประมาณ ๑๐๕ - ๑๒๐ วัน อัตราส่วนการใช้เมล็ดพันธุ์ ๒๐ - ๓๐ กก. / ไร่

ปุ๋ย ที่ใช้ เป็นปุ๋ยวิทยาศาสตร์ ร้อยละ ๘๕ และอีกร้อยละ ๑๕ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์เกษตรกรส่วนใหญ่ใช้สารเคมีในการป้องกันและกำจัดศัตรูพืชที่สำคัญ คือ หอยเชอรี่ แมลงห้ำ วัชพืชที่สำคัญ คือ ตระกูลหญ้า เกษตรกรบางส่วนนำปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพมาฉีดพ่นข้าว เชื้อราไตรโคเดอร์มา เชื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวก่อนแล้วนำมาห่มและนำมาหว่านจะมีประสิทธิภาพมากในการป้องกันกำจัดโรคราในดิน และนำเชื้อบิวเวาเรียมาฉีดป้องกันและกำจัดหนอนในนาข้าว และยังมีสารชีวภัณฑ์อีกมากมายที่ใช้ในการป้องกันกำจัดได้ และทำให้ลดต้นทุน เพิ่มรายได้ ทำให้สิ่งแวดล้อมดีขึ้นแน่นอน

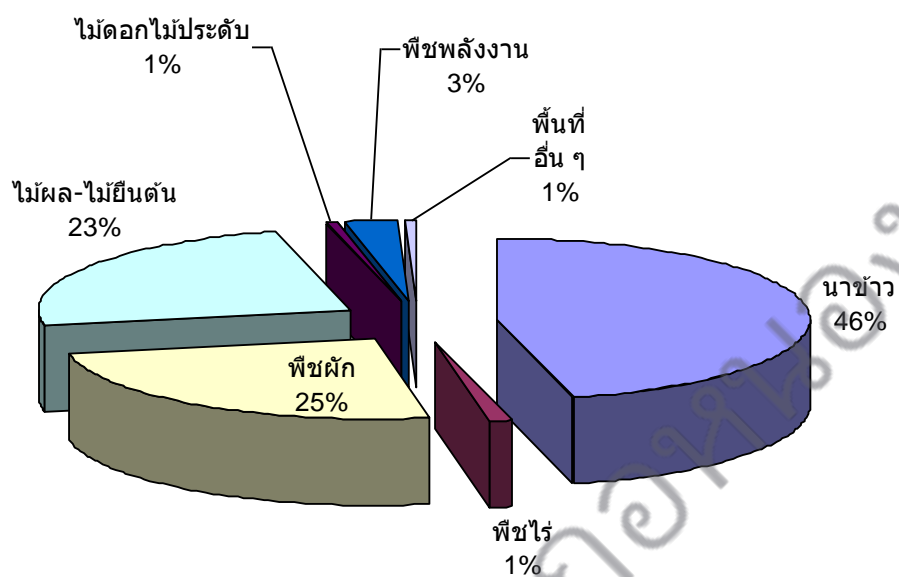
ไม้ผล มีพื้นที่ปลูกไม้ผลทั้งหมด ๓,๓๗๕ ไร่ เกษตรกร ๑๔๙ ครัวเรือน ชนิดของไม้ผลที่ปลูกมากถึงน้อยกล้วยน้ำว้า กล้วยหอมทอง มะม่วง มะพร้าว แก้วมังกร และฝรั่ง

พืชผัก มีพื้นที่ปลูกผัก ๒,๖๘๖ ไร่ เกษตรกร ๒๖๗ ครัวเรือน ชนิดของผักที่ปลูกมาก คือ ถั่วฝักยาว มะระ แพง บวบ คื่นช่าย กวางตุ้งฮ่องเต้ ฯลฯ มีเกษตรกรบางรายทำแบบปลูกผักอินทรีย์และขณะนี้นำออกจำหน่ายในตลาดแล้ว เช่น ตลาดนัดโรงพยาบาลธรรมศาสตร์รังสิต วันจันทร์และวันพฤหัสบดี ตรงกับความต้องการของผู้บริโภคและบางส่วนส่งผักให้กับบริษัทส่งออกต่างประเทศด้วย

สรุปการใช้ที่ดิน

๑. ปลูกข้าว ๙,๒๓๙ ไร่
๒. พืชไร่ ๒๕๙ ไร่
๓. พืชผัก ๒,๖๘๖ ไร่
๔. ไม้ผลไม้ยืนต้น ๓,๓๗๕ ไร่
๕. พืชพลังงาน (ปาล์มน้ำมัน) ๑,๐๕๐ ไร่

แผนภูมิแสดงการประกอบอาชีพเกษตรกรของตำบลบึงบา

กลุ่มชุดดิน

ลักษณะดินที่พบในตำบลบึงบา มีจำนวน ๓ กลุ่มชุดดิน ดังนี้

๑. ชุดดินธัญบุรี (Thanyaburi series: Tan)

กลุ่มชุดดินที่

๑๑

การจำแนกดิน Very-fine, mixed, semiactive, isohyperthermic Sulfaqueptic Dystraquerts.

วัตถุดิบกำเนิด เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่บนที่ราบน้ำทะเลเคยขึ้นถึงในอดีต

สภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน ๐-๑ เปอร์เซ็นต์

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ส่วนใหญ่ใช้ทำนาหว่าน ในพื้นที่เขตชลประทานใช้ทำนาดำได้ และอาจปลูกพืชผักนอกฤดูทำนาได้

การแพร่กระจาย พบทางด้านตะวันออกเฉียงใต้ของที่ราบลุ่มภาคกลาง

การจัดเรียงชั้น Ap-Bg (cambic horizon)-Cg

ลักษณะดิน เป็นดินลิก มีการระบายน้ำเร็ว น้ำซึมผ่านได้ช้า การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินช้า เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอดหน้าดิน เป็นสีดํา มีจุดประสีน้ำตาลแก่และสีแดงปนเหลือง ดินล่างมีสีน้ำตาลปนเทาหรือสีเทาปนน้ำตาล มีจุดประสีเหลืองปนน้ำตาลและเป็นดินเลนสีเทาหรือสีเทาเข้มในดินล่างลึกลงไป จะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวในระดับความลึกตั้งแต่ ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรลงไป ในชั้นนี้จะพบมีสารประกอบของเหล็กออกไซด์จับตัวกันเป็นรูปหลอดลักษณะเป็นแท่งกลวงขนาดเล็กค่อนข้างแข็งปนอยู่ จะพบรอยอุโมงค์ในหน้าตัดของดินล่าง ในฤดูแล้งหน้าดินจะแตกกระแหงกว้างและลึก

คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญ

	อินทรีย์วัตถุ	CEC	%B.S.	avai.P	avai.K	pH	ความอุดมสมบูรณ์
ดินบน	ปานกลาง	สูง	ปานกลาง	ปานกลาง	สูง	๔.๕-๕.๐	ปานกลาง
ดินล่าง	ต่ำ	สูง	ปานกลาง	ต่ำ	สูง	๔.๐-๔.๕	

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ น้ำท่วมสูง ใช้ทำนาหว่านได้เพียงอย่างเดียว แต่ผลผลิตต่ำ ดินเป็นกรดจัดมากธาตุ

อาหารพืชบางชนิดถูกตรึงไว้ และบางชนิดจะละลายออกมามากเกินไปจนเป็นพิษต่อพืช

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ทำนา ต้องปรับสภาพกรดของดินให้ลดลง เช่น การใส่ปูนมาร์ลแล้วไถคลุกเคล้ากันทิ้งไว้จนถึงฤดูเพาะปลูก ควรปรับปรุงบำรุงดิน โดยการใส่ปุ๋ยทั้งปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยเคมี ควบคู่กันเพื่อ ปรับปรุงคุณสมบัติทั้งทางกายภาพและทางเคมีของดินให้ดีขึ้น

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินรังสิต (Rangsit series: Rs): มีจุดประสีแดงในดินล่าง

ชุดดินองครักษ์ (Ogkharak series: Ok): มีชั้นแคทเคลย์ และจาโรโซท์ พบภายใน ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน

ความเหมาะสมของที่ดินทางการเกษตร

ประเภทของการใช้ที่ดิน	ชั้นความเหมาะสม	ข้อจำกัดที่สำคัญ
ทำนา	P-III	ปฏิกริยาดิน,อันตรายจากน้ำท่วม
ปลูกพืชไร่	N-V	อันตรายจากน้ำท่วม, ปฏิกริยาดินเป็น
กรดจัด		
ปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น	F-V	อันตรายจากน้ำท่วม
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ถาวร	L- III	อันตรายจากน้ำท่วม

ความเหมาะสมของที่ดินทางด้านวิศวกรรม

ชนิดของการใช้ที่ดินทางด้านวิศวกรรม	ระดับความเหมาะสม	ข้อจำกัดที่สำคัญ
วัสดุหน้าดิน	ไม่เหมาะสม	เนื้อดินเป็นดินเหนียว
แหล่งทรายและกรวด	ไม่เหมาะสม	ดินกลุ่ม CH
วัสดุถมถนนหรือดินคันทาง	ไม่เหมาะสม	รับน้ำหนักยานพาหนะได้ต่ำ, การระบายน้ำเลว

ระดับของข้อจำกัด

การกร่อนของเหล็กที่ไม่เคลือบผิว	สูงมาก	ดินเป็นกรดจัด, การระบายน้ำเลว
การกร่อนของคอนกรีต	สูง	pH ๕.๐ หรือน้อยกว่า
การสร้างระบบชลประทาน น้ำเลว	เล็กน้อย	เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม, การระบาย
คันดินและคันกั้นน้ำ	-	-
การสร้างทางและแนวถนน ,อันตราย ระบายน้ำเลว	รุนแรง	รับน้ำหนักยานพาหนะได้ต่ำ จากน้ำท่วม, การ
การขุดบ่อน้ำในไร่นา	ไม่มี ถึง เล็กน้อย	อันตรายจากน้ำท่วม
การสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก	ไม่มี ถึง เล็กน้อย	-
คันดินกั้นน้ำ	ปานกลาง	การยุบตัวหลังการบดอัด, ความมั่นคงของคันดิน
บ่อเกรอะ ดินสูง,	รุนแรง	น้ำซึมผ่านได้ช้า, ระดับน้ำใน
การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก	รุนแรง	อันตรายจากน้ำท่วม การระบายน้ำเลว, รับน้ำหนักได้ต่ำ
การสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย ได้ต่ำ,	รุนแรง	การกร่อนของเหล็กสูง การระบายน้ำเลว, รับน้ำหนัก
		การกร่อนของเหล็กสูง

๒. ชุดดินองครักษ์ (Ongkharak: Ok)

กลุ่มชุดดินที่ ๑๐

การจำแนกดิน Very-fine, mixed, semiactive, isohyperthermic Sulfaqueptic Dystraquerts.

วัตถุดิบกำเนิด เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่บนที่ราบลุ่มน้ำท่วมถึง

สภาพพื้นที่ ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน ๐-๒ เปอร์เซ็นต์

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทำนา ยกร่องปลูกส้ม สุนหรือพืชผัก

การแพร่กระจาย พบทางตอนกลางและทางทิศตะวันตกของที่ราบลุ่มภาคกลาง บางแห่งจะพบตามชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของภาคใต้

การจัดเรียงชั้น A-Bg(cambic horizon)-Cg

ลักษณะดิน เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว น้ำซึมผ่านได้ช้า การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินช้า เนื้อดินเป็นดินเหนียวตลอด หน้าดินมีสีดำหรือสีเทาเข้ม มีจุดประสีแดงปนเหลืองหรือสีน้ำตาลแก่ ดินล่างมีสีน้ำตาลหรือสีน้ำตาลปนเทา และเป็นดินเลนสีเทาเข้มในดินล่างลึกลงไป มีจุดประสีแดง สีน้ำตาลแก่และภายในความลึก ๕๐ เซนติเมตรจากผิวดิน จะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าว [jarosite mottle:K Fe_m (SO_๔)_๒(OH)_๖] เป็นแห่งยาว ๆ จะพบรอยอุโมงในดินล่าง ฤดูแล้งหน้าดินจะแตกกระแหง

คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญ

	อินทรีย์วัตถุ	CEC	%B.S.	avai.P	avai.K	pH	ความอุดม
สมบูรณ์							
ดินบน	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	๔.๐-๔.๕	ปานกลาง
ดินล่าง	ต่ำ	สูง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	< ๔.๕	ปานกลาง

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ ดินเป็นกรดจัดมาก ขาดธาตุฟอสฟอรัสและไนโตรเจนอย่างชัดเจน และมีเหล็กหรืออะลูมิเนียมที่ละลายออกมามากเกินไปจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ควบคุมน้ำใต้ดินเพื่อป้องกันการเกิด oxidation ของไฟโรท์ การยกร่องปลูกพืชก็เป็นวิธีหนึ่งที่สามารถป้องกันการเกิดกรดดังกล่าวได้ ถ้าจะใช้ปลูกข้าวควรใช้ปุ๋ยมาร์ล ในอัตรา ๒ ตันต่อไร่ ควบคุมไปกับการใช้ปุ๋ย N และ P ถ้าค่า pH น้อยกว่า ๔.๕ แต่ถ้าค่า pH สูงกว่า ๔.๕ อาจใช้ปุ๋ยและหินฟอสเฟตก็พอ ควรมีการคัดเลือกพันธุ์ที่เหมาะสม

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินรังสิต (Rangsit series: Rs): มีจาโรไซต์ภายใน ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน

ชุดดินธัญบุรี (Thanyaburi series: Tan): มีจาโรไซต์ภายใน ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน ไม่มีจุดประสีแดงในดินล่าง

ชุดดินเสนา (Sena series: Se): มีจาโรไซต์ภายใน ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน มีผลึกยิบซั่มในดินล่าง

ความเหมาะสมของที่ดินทางการเกษตร

ประเภทของการใช้ที่ดิน	ชั้นความเหมาะสม	ข้อจำกัดที่สำคัญ
ทำนา	P-IV	ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด, อันตรายจากน้ำท่วม
ปลูกพืชไร่	N-V	อันตรายจากน้ำท่วม, ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด
ปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น	F-V	อันตรายจากน้ำท่วม, การระบายน้ำเลว
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ถาวร	L-III	อันตรายจากน้ำท่วม

ความเหมาะสมของที่ดินทางด้านวิศวกรรม

ชนิดของการใช้ที่ดินทางด้านวิศวกรรม	ระดับความเหมาะสม	ข้อจำกัดที่สำคัญ
วัสดุหน้าดิน	ไม่เหมาะสม	เนื้อดินเป็นดินเหนียว
แหล่งทรายและกรวด	ไม่เหมาะสม	ดินกลุ่ม CL
วัสดุถมถนนหรือดินคันทาง	ไม่เหมาะสม	รับน้ำหนักยานพาหนะได้ต่ำ, การระบายน้ำเลว

ระดับของข้อจำกัด

การกร่อนของเหล็กที่ไม่เคลือบผิว	สูงมาก	ดินเป็นกรดจัดมาก, การระบายน้ำเลว
การกร่อนของคอนกรีต	สูง	pH ๕.๐ หรือน้อยกว่า
การสร้างระบบชลประทาน	เล็กน้อย ถึง ปานกลาง	เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม, การระบายน้ำเลว
คันดินและคันกั้นน้ำ	-	-
การสร้างทางและแนวถนน	รุนแรง	รับน้ำหนักยานพาหนะได้ต่ำ, การระบายน้ำเลว, อันตรายจากน้ำท่วม
การขุดบ่อน้ำในไร่นา	ไม่มี ถึง เล็กน้อย	อันตรายจากน้ำท่วม
การสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก	ไม่มี ถึง เล็กน้อย	-
คันดินกั้นน้ำ	ปานกลาง	การยุบตัวหลังการบดอัด
บ่อเกรอะ	รุนแรง	ซึมผ่านได้ช้า, ระดับน้ำใต้ดินสูง, อันตรายจากน้ำท่วม
การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก	รุนแรง	ระดับน้ำใต้ดินสูง, อันตรายจากน้ำท่วม, รับน้ำหนักได้ต่ำ
การสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย	รุนแรง	ระดับน้ำใต้ดินสูง, อันตรายจากน้ำท่วม, รับน้ำหนักได้ต่ำ

การน้ำ

๓. ชุดดินรังสิต (Rangsit series: Rs)

กลุ่มชุดดินที่ ๑๑
 การจำแนกดิน Very-fine, mixed, semiactive, isohyperthermic Sulfaqueptic Dystraquerts.

วัตถุดิบกำเนิด เกิดจากตะกอนน้ำกร่อยพามาทับถมอยู่บนที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลหรือดินดอนสามเหลี่ยม

สภาพพื้นที่ ราบเรียบ มีความลาดชันน้อยกว่า ๑ เปอร์เซ็นต์

พืชพรรณธรรมชาติและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ทำนา ยกร่องปลูกส้ม สนหรือพืชผัก

การแพร่กระจาย พบทางตอนกลางและทางตะวันตกของที่ราบลุ่มภาคกลาง หรือตามชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของภาคใต้

การจัดเรียงชั้น A-Bg (cambic horizon)-Cg

ลักษณะดิน เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเร็ว น้ำซึมผ่านได้ช้า การไหลบ่าของน้ำบนผิวดินช้า เป็นดินเหนียวตลอดหน้าดินสีดำ ดินล่างตอนบนจะพบจุดประสีแดงหรือสีน้ำตาลปนแดง และในระดับความลึกประมาณ ๕๐-๑๐๐ เซนติเมตรจะพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวเป็นแห่งยาว ๆ ตามรูรากพืชเก่า ๆ ส่วนดินล่างในระดับความลึกประมาณ ๑๐๐-๑๕๐ เซนติเมตร มีลักษณะดินเลนสีน้ำเงินที่มีไฟโรท์มากกว่า ๒ เปอร์เซ็นต์ ดินเป็นกรดจัด

คุณสมบัติทางเคมีที่สำคัญ

	อินทรีย์วัตถุ	CEC	%B.S.	avai.P	avai.K	pH	ความอุดม
สมบูรณ์							
ดินบน	ปานกลาง	สูง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	๔.๐-๕.๐	ปานกลาง
ดินล่าง	ต่ำ		สูง	ต่ำ	ต่ำ	สูง	< -๔.๕
ปานกลาง							

ข้อจำกัดในการใช้ประโยชน์ เป็นกรดจัดมาก พืชแสดงอาการขาดธาตุ P และ N อย่างชัดเจน และมี Fe หรือ Al ละลายออกมามากเกินไปจนเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก

ข้อเสนอแนะในการใช้ประโยชน์ ควบคุมน้ำใต้ดินเพื่อป้องกันการเกิด oxidation ของ pyrite การยกร่องปลูกพืชเป็นวิธีการหนึ่งที่สามารถป้องกันการเกิดกรดดังกล่าวได้ ถ้าจะใช้ปลูกข้าว ควรใช้ปูนมาร์ลในอัตรา ๒ ตันต่อไร่ ควบคุมไปกับการใช้ปุ๋ย N และ P ถ้าค่า pH วัดได้น้อยกว่า ๔.๕ และถ้าค่า pH สูงกว่า ๔.๕ อาจใช้ปุ๋ยและหินฟอสเฟตก็พอเลือกพันธุ์พืชที่เหมาะสม

ชุดดินที่คล้ายคลึงกัน

ชุดดินเสนา (Sena series: Se): มีผลึกยิบซั่มในดินล่าง

ชุดดินองครักษ์ (Ongkharak series: Ok): พบจาโรไซต์ภายใน ๕๐ เซนติเมตร

ชุดดินธัญบุรี (Thanyaburi series: Tan): ไม่มีจุดประสีแดงในดินล่าง

ชุดดินอยุธยา (Ayutthaya series: Ay): พบจาโรไซต์อยู่ต่ำกว่า ๑ เมตร มีผลึกยิบซั่มในดินล่าง

ความเหมาะสมของที่ดินทางการเกษตร

ประเภทของการใช้ที่ดิน	ชั้นความเหมาะสม	ข้อจำกัดที่สำคัญ
ทำนา	P-III	ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด, อันตรายจากน้ำท่วม
ปลูกพืชไร่	N-V	อันตรายจากน้ำท่วม, ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัด
ปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้น ระบายน้ำเลว	F-V	อันตรายจากน้ำท่วม, การ
ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ถาวร	L-III	อันตรายจากน้ำท่วม

ความเหมาะสมของที่ดินทางด้านวิศวกรรม

ชนิดของการใช้ที่ดินทางด้านวิศวกรรม	ระดับความเหมาะสม	ข้อจำกัดที่สำคัญ
วัสดุหน้าดิน	ไม่เหมาะสม	เนื้อดินเป็นดินเหนียว
แหล่งทรายและกรวด	ไม่เหมาะสม	ดินกลุ่ม CH
วัสดุถมถนนหรือดินคันทาง	ไม่เหมาะสม	รับน้ำหนักยานพาหนะได้ต่ำ, การระบายน้ำเลว

ระดับของข้อจำกัด

การกร่อนของเหล็กที่ไม่เคลือบผิว	สูงมาก	การระบายน้ำค่อนข้างเลว
การกร่อนของคอนกรีต	สูง	-
การสร้างระบบชลประทาน	เล็กน้อย ถึง ปานกลาง	เสี่ยงต่อการเกิดน้ำท่วม, การระบายน้ำเลว
คันดินและคันกั้นน้ำ	-	-
การสร้างทางและแนวถนน	รุนแรง	รับน้ำหนักยานพาหนะได้ต่ำ, การระบายน้ำเลว, อันตราย
จากน้ำท่วม		
การขุดบ่อน้ำในไร่นา	ไม่มี ถึง เล็กน้อย	อันตรายจากน้ำท่วม
การสร้างอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก	ไม่มี ถึง เล็กน้อย	-
คันดินกั้นน้ำ	ปานกลาง	การยุบตัวหลังการบดอัด
บ่อเกรอะ ดินสูง,	รุนแรง	น้ำซึมผ่านได้ช้า, ระดับน้ำใต้ดินสูง,
		อันตรายจากน้ำท่วม
การสร้างโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก จากน้ำ	รุนแรง	ระดับน้ำใต้ดินสูง, อันตราย
		ท่วม, รับน้ำหนักได้ต่ำ
การสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัย	รุนแรง	ระดับน้ำใต้ดินสูง

ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยที่ดินที่นี้ ได้แก่ ดินเป็นกรดจัดอาจขาดแร่ธาตุอาหารพืช พวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส หรืออาจมีสารละลายพวกอะลูมิเนียม และเหล็กมากเกินไปจนเป็นพิษต่อพืชจัดได้ว่าเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือดินกรดกำมะถัน

ปัจจุบันบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา บางแห่งยกร่องปลูกพืชผัก ไม้ผลต่าง ๆ ส้มและสนปฏิบัติ ถ้าดินเหล่านี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงดินใช้ปุ๋ย และปูนในอัตราที่เหมาะสม และมีการควบคุมน้ำ หรือจัดระบบชลประทานที่มีประสิทธิภาพ พืชที่ปลูกจะได้ผลผลิตดีขึ้น

สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ

บทที่ ๔

สถานการณ์ชุมชน

๑. ปัญหาของชุมชน (เรียงตามลำดับความสำคัญ)

กายภาพ	ชีวภาพ	เศรษฐกิจ	สังคม
๑.ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ๑.๑ ดิน	- ความอุดมสมบูรณ์ต่ำ - ดินเป็นกรดจัด - พื้นที่ความลาดสูง	- ใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงดิน - ปรับระดับพื้นที่	- ปุ๋ยพืชสด - โกลบตอซัง - เครื่องจักรกล
๒.ด้านการผลิต ๒.๑ พืช	- ผลผลิตต่ำ - โรคแมลงศัตรูพืชระบาด มากในพื้นที่	- เปลี่ยนชนิดพืช - ปรับปรุงบำรุงดิน - ป้องกันกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน	- งบประมาณ - อบรมในรูปแบบ โรงเรียนเกษตรกร
๒.๒ ปศุสัตว์	- โรคระบาดสัตว์	- มีการจัดการสุขภาพ - อบรม แนะนำการ จัดการที่ถูกต้อง	- งบประมาณ - อบรมให้ความรู้ใน การจัดการ
๒.๓ ประมง	- ปลาเกิดโรคระบาด - อาหารปลาไม่มีราคาแพง - ราคาซื้อปลาต่ำ	- จัดตั้งกลุ่ม	- งบประมาณ - มีศูนย์หรือตลาดรับซื้อ ปลา - อบรมให้ความรู้ใน การจัดการ
๓.ด้านการตลาด ๓.๑ ราคา	- ราคาผลผลิตต่ำ	- วางแผนการผลิต - ปรับปรุงคุณภาพ ผลผลิต - แปรรูปผลผลิตเพื่อ เพิ่มมูลค่า	- รวมกลุ่มผลิต - อบรมให้ความรู้ - ประกันราคา - งบประมาณ สนับสนุนจากภาครัฐ, เอกชน
๓.๒ แหล่งรับซื้อ	- มีไม่เพียงพอ - อยู่ไกลแหล่งผลิต	- จัดหาแหล่งรับซื้อ ผลผลิตในชุมชน	- งบประมาณ สนับสนุนจากภาครัฐ, เอกชน
๔.ด้านสังคม	- หนี้สินเกษตรกร	- พักชำระหนี้ - ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียง	- งบประมาณดำเนินการ สนับสนุนให้เป็นรูปแบบ เด่นชัด

บทที่ ๕
แนวทางการพัฒนาชุมชน

แผนพัฒนาการเกษตรของตำบลบึงบา

ประเภทแผน / โครงการ	เหตุผล	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	จำนวนเงิน / แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
<u>แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี</u> ๑. โครงการส่งเสริมการพัฒนาการผลิตข้าวพันธุ์ดี	๑. ลดต้นทุนการผลิต ๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิต ๓. ลดการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมี	๑. ทำจุดสาธิต ๒. บรรยาย ๓. อบรม ดูงาน	๑. เกษตรกร ๒๐ ราย ๒. เจ้าหน้าที่เกษตร	๑๐๐,๐๐๐ บาท / ๑. สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ ๒. องค์การบริหารส่วนตำบล	เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้
<u>แผนลงทุน</u> ๑. โครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อพลังงานทดแทน	๑. เป็นที่ต้องการของตลาด ๒. มีแหล่งรับซื้อที่แน่นอน	๑. อบรม ๒. ดูงาน ๓. สนับสนุนต้นพันธุ์	๑. เกษตรกรที่สนใจ ๒. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	๕๐๐,๐๐๐ บาท / ๑. องค์การบริหารส่วนจังหวัด ๒. องค์การบริหารส่วนตำบล ๓. สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ	เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ สามารถนำไปปฏิบัติได้
๒. โครงการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	๑. เป็นการรวมตัวกันของเกษตรกรเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน ๒. มีอำนาจในการต่อรองทางด้านการเกษตร	๑. อบรม ๒. จัดหาปัจจัยสนับสนุน ๓. จัดตั้งกลุ่ม	๑. เกษตรกรที่สนใจ ๒. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	๑๓๐,๐๐๐ บาท / ๑. องค์การบริหารส่วนตำบล	เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของกลุ่มสมาชิกมีรายได้เพิ่มขึ้น
๓. โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนในนาข้าว	๑. เป็นการปรับสภาพดินในแปลงนาให้สมบูรณ์ ๒. ลดการสะสมของโรคต่าง ๆ ในดิน	๑. อบรม ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต	๑. เกษตรกรที่ทำนา ๒. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	๒๐,๐๐๐ บาท / ๑. องค์การบริหารส่วนตำบล	เกษตรกรไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้

ประเภทแผน / โครงการ	เหตุผล	วิธีการดำเนินการ	ผู้รับผิดชอบ	จำนวนเงิน / แหล่งงบประมาณ	ตัวชี้วัด
๔. โครงการจัดหาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ให้แก่เกษตรกร	๑. ช่วยเหลือเกษตรกรที่มีรายได้น้อยให้มีทุนในการประกอบอาชีพ ๒. สร้างรายได้ให้แก่เกษตรกร ๓. จัดหาพืชพันธุ์ดีให้แก่เกษตรกร	๑. บรรยาย ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต	๑. เกษตรกรที่สนใจ ๕๐ คน / กลุ่ม ๒. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	๕๐,๐๐๐ บาท / ๑. เทศบาลตำบลหนองเสือ	เกษตรกรไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้
๕. โครงการส่งเสริมผลิตเชื้อไตรโคเดอร์มาและเชื้อบิวเวอร์เรียเพื่อใช้ในนาข้าว	๑. ลดการใช้สารเคมีในนาข้าว ๒. แก้ปัญหาศัตรูพืชระบาด ทำให้ผลผลิตเสียหาย ๓. ลดต้นทุนการผลิต	๑. อบรม / ดูงาน ๒. สนับสนุนปัจจัยการผลิต	๑. เกษตรกรที่สนใจ ๒. เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตร	๕๐,๐๐๐ บาท / ๑. องค์การบริหารส่วนตำบล	เกษตรกรไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้
แผนฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ๑. โครงการปรับปรุงดิน	๑. ลดความเป็นกรดของดินโดยใช้ปูนมาร์ล ๒. ใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพ ๓. ลดสารพิษตกค้างอันเกิดจากการใช้สารเคมี	๑. จัดแปลงเรียนรู้ ๒. จัดอบรม	๑. เกษตรกรในตำบล ๒. เจ้าหน้าที่เกษตร	๑๐๐,๐๐๐ บาท / ๑. กรมส่งเสริมการเกษตร ๒. กรมพัฒนาที่ดิน ๓. องค์การบริหารส่วนตำบล	เกษตรกรไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐ ของผู้เข้าร่วมโครงการสามารถนำไปปฏิบัติได้

บทที่ ๖

สรุปการจัดเวทีชุมชนและสรุปแผนปฏิบัติการประจำปี ๒๕๖๑ - ๒๕๖๔

ปัญหาแนวทางแก้ไขตำบลบึงบา จากผลการดำเนินงานการจัดเวทีชุมชนโดยหน่วยงาน ๗ ภาคีหลัก ได้แก่ สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ เป็นแกนนำ ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียนอำเภอหนองเสือ สำนักงานพัฒนาชุมชน อำเภอหนองเสือ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอหนองเสือ องค์การบริหารส่วนตำบล สำนักงานประมงอำเภอหนองเสือ สำนักงานปศุสัตว์อำเภอหนองเสือ โดยร่วมกับเครือข่ายเชิญผู้นำชุมชน และประชาชนทั่วไป ร่วมแสดงความคิดเห็นในการระดมความคิด ปัญหาของชุมชน และแนวทางแก้ไข

หัวข้อปัญหา

๑. ด้านการศึกษา

- การศึกษายังไม่พอเพียง
- ครรภ์มีสนามกีฬาที่ได้มาตรฐาน และอุปกรณ์พร้อม
- ขาดครูสอนในโรงเรียน ครูมีจำนวนน้อย
- สถานที่เรียนห่างไกล
- มีโรงเรียนขยายโอกาสน้อย
- สอนดนตรีไทยให้เยาวชนเด็ก ๆ ตามหมู่บ้าน

๒. ด้านสิ่งแวดล้อม

- น้ำเสียในลำคลองและมีผักตบชวาในคลอง
- ควัน ฝุ่น จากถนน
- ไม่มีที่ทิ้งขยะในตำบล
- ขาดถังขยะของแต่ละบ้าน
- ปัญหาเรื่องแสงสว่างในที่มืด ไม่มีแสงไฟส่องตามถนน

๓. ด้านสาธารณสุข

- ขาดเจ้าหน้าที่ ไม่เพียงพอ เพราะหมู่บ้านมีมากขึ้นจึงไม่เพียงพอ
- อยากให้มีการจัดกิจกรรมผู้สูงอายุ และดูแลอย่างทั่วถึง
- การตรวจโรคทั่วไปสำหรับคนในชุมชน
- การป้องกันโรคไข้เลือดออกและไข้หวัดนก
- ให้เจ้าหน้าที่อยู่ประจำอนามัย ตลอด ๒๔ ชั่วโมง

๔. ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์

สามารถแบ่งปัญหาออกเป็น ดังนี้

- เกษตรกรประสบปัญหาศัตรูพืชระบาดรุนแรงติดต่อกันหลายฤดู
- เกษตรกรขาดเมล็ดพันธุ์ผักที่ดีในการปลูก
- เกษตรกรขาดอุปกรณ์ที่ทันสมัยทางการเกษตร เช่น รถไถ รถพรวนดิน
- เกษตรกรขาดความรู้ และเทคนิคใหม่ในการเพาะปลูก
- เกษตรกรขาดเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดี เพื่อมาปลูกในชุมชน
- เกษตรกรประสบปัญหาภัยแล้งรุนแรง
- ราคาผลผลิตตกต่ำ

๕. ด้านสาธารณูปโภค

- น้ำประปายังไม่เพียงพอและยังไม่ทั่วถึงทุกครัวเรือน
- ยังไม่มีรถโดยสารเข้าถึงหมู่บ้าน
- ขาดน้ำสะอาดดื่ม
- อยากได้ไฟฟ้าตามถนนตามซอย
- อยากให้มโรงเรียนเพิ่มขึ้นในชุมชน

แนวทางแก้ไข

- จัดระเบียบในชุมชนให้ชัดเจน และกำหนดบทลงโทษผู้ที่กระทำความผิด
- จัดทำชุมชนหน้าอยู่โดยการดูแลของคนในชุมชน
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มของคนในชุมชนเพื่อประกอบอาชีพ
- ส่งเสริมให้ความรู้ในด้านต่าง ๆ กับคนในชุมชน
- ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้กลุ่มต่าง ๆ
- ส่งเสริมการตลาด
- ประชาสัมพันธ์ผลผลิตของดีของตำบล

หน่วยงานที่สนับสนุน

- กรมส่งเสริมการเกษตร
- สำนักงานเกษตรจังหวัดปทุมธานี
- สำนักงานเกษตรอำเภอหนองเสือ
- สำนักงานประมง
- สำนักงานปศุสัตว์
- สำนักงานเทศบาลตำบลหนองเสือ
- องค์การบริหารส่วนตำบลบึงบา
- สำนักงานพัฒนาชุมชน
- สำนักงานสาธารณสุข
- ศูนย์บริการการศึกษาออกโรงเรียน
- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงบา

รายละเอียดโครงการพัฒนาและงบประมาณ
ตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล (พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๔)
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลบึงบา อำเภอหนองเสือ จังหวัดปทุมธานี

๑. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิต โครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
				๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)		
๑.	โครงการส่งเสริมการพัฒนาการผลิตข้าวพันธุ์ดี	๑. ลดต้นทุนการผลิต ๒. เพิ่มมูลค่าผลผลิต ๓. ลดการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมีลดต้นทุนการผลิต	๘ หมู่บ้าน	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	มีเมล็ดพันธุ์ข้าวพันธุ์ดีใช้	องค์การบริหารส่วนตำบล
๒. แผนการลงทุน								
๑.	โครงการส่งเสริมการปลูกปาล์มน้ำมันเพื่อพลังงานทดแทน	เพื่อเพิ่มพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในเขตทุ่งรังสิต	๘ หมู่บ้าน	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐๐	๕๐๐,๐๐	เพื่อสร้างอาชีพใหม่ให้แก่เกษตรกรผู้ปลูกส้มเดิม	องค์การบริหารส่วนตำบล
๒.	โครงการส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร และกลุ่มวิสาหกิจชุมชน	เป็นการรวมตัวกันของเกษตรกรเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน และสร้างอำนาจในการต่อรองด้านต่างๆ	๘ หมู่บ้าน	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	๑๓๐,๐๐๐	มีการรวมตัวกันของเกษตรกรเพื่อทำกิจกรรมร่วมกัน และมีรายได้เพิ่มขึ้น	องค์การบริหารส่วนตำบล
๓.	โครงการส่งเสริมการปลูกพืชหมุนเวียนในนาข้าว	เพื่อเป็นการปรับสภาพดินในแปลงนาให้สมบูรณ์ และลดการสะสมของโรคต่าง ๆ ในดิน	๘ หมู่บ้าน	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	๑๐,๐๐๐	ลดการใช้สารเคมีในนาข้าว	องค์การบริหารส่วนตำบล

ที่	โครงการ	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิต โครงการ)	งบประมาณและที่มา			ผลลัพธ์ที่คาดว่าจะได้รับ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
				๒๕๖๒ (บาท)	๒๕๖๓ (บาท)	๒๕๖๔ (บาท)		
๔.	โครงการจัดหาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ให้แก่เกษตรกร	ช่วยเหลือเกษตรกรที่มีรายได้น้อย ให้มีทุนในการประกอบอาชีพ และ เป็นการจัดหาพืชพันธุ์ดีให้แก่ เกษตรกร	๘ หมู่บ้าน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๘๐,๐๐๐	สร้างรายได้ให้แก่ เกษตรกร	เทศบาล, อบต.
๕.	โครงการส่งเสริมการใช้เชื้อไตรโค เดอร์มาและเชื้อบิวเวอร์เรียในนา ข้าว	แก้ปัญหาศัตรูพืชระบาด ทำให้ผล ผลิตเสียหาย และลดต้นทุนการผลิต	๘ หมู่บ้าน	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	๕๐,๐๐๐	ลดการแพร่ระบาดของ เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	องค์การ บริหารส่วน ตำบล
๓. แผนฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม								
๑.	โครงการปรับปรุงดิน	เพื่อลดความเป็นกรดของดิน โดย ใช้ปูนมาร์ล และส่งเสริมให้มีการ ใช้ปุ๋ยอินทรีย์และปุ๋ยชีวภาพมาก ขึ้น	๘ หมู่บ้าน	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	๑๐๐,๐๐๐	ลดสารพิษตกค้างอันเกิด จากการใช้สารเคมี	องค์การ บริหารส่วน ตำบล